

givelser om, at man ikke ønsker sit værk brugt i radio eller fjernsyn, eller påtrykte klausuler i bøger mv. med samme indhold bør efter ministeriets opfattelse ikke have virkning som forbud efter forslaget til stk. 2.

Til stk. 3

Forslaget til stk. 3, der giver kulturministeren en administrativ bemyndigelse til at udstrække aftalelicensen efter stk. 1 og 2 til også at gælde for andre end de i stk. 1 nævnte radio- og fjernsynsforetagender, svarer til den gældende ophavsretslovs § 22, stk. 1, 3. pkt., der blev gennemført ved lovændringen i 1989.

Til stk. 4

Forslaget til stk. 4 svarer til den gældende lovs § 22, stk. 2. Efter stk. 4 sidestilles for så vidt angår anvendelsesområdet for aftalelicensen i § 30 overdragelse af et eller flere eksemplarer af et kunstværk til andre med udgivelse af et kunstværk.

Til stk. 5

Forslaget til stk. 5 er nyt. Forslaget indebærer, at bestemmelsen i stk. 1, 1. pkt., ikke finder anvendelse på udsendelse i radio eller fjernsyn via satellit, medmindre der samtidig af det pågældende radio- eller fjernsynsforetagende foretages udsendelse over et jordsendenet.

Baggrunden for den foreslåede bestemmelse er satellit- og kabeldirektivet. Dette direktiv indeholder i art. 2, stk. 2, en række forudsætninger for, at aftalelicensordninger kan anvendes på satellitradio og -tv. En af disse forudsætninger er, at tilgængeliggørelsen for almenheden via satellit foregår samtidig med en jordbaseret udsendelse fra det samme radio- og tv-selskab. De øvrige forudsætninger – bortset fra kravet om at filmværker ikke kan være omfattet af en aftalelicensordning, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 30, stk. 1 – er allerede opfyldt i den gældende lovs § 22 og lovforslagets § 30.

Til § 31

Forslaget til § 31 om radio- og fjernsynsforetagenders såkaldt efemære optagelser svarer med enkelte redaktionelle ændringer til den gældende ophavsretslovs § 22, stk. 3 og 4, hvorefter radio- og fjernsynsforetagender til midlertidig brug i deres udsendelser må optage værker på bånd mv. under forudsætning af, at de har ret til at udsende de pågældende værker. Bestemmelsen er af redaktionelle grunde udskilt fra den gældende lovs § 22, stk. 1 og 2, og placeret i en selvstændig paragraf. Den eneste æn-

dring i forhold til de gældende regler er, at karakteren af de administrative forskrifter, som ministeren kan udstede efter forslaget til stk. 2, ikke – som efter den gældende lovs § 22, stk. 4, – skal være en kgl. anordning, men en bekendtgørelse.

Forslaget til § 31 omfatter også fotografiske værker som følge af forslaget om at inkorporere fotografibeskyttelsen i ophavsretsloven, jf. lovforslagets § 1. I den gældende fotografilovs § 11 findes der bestemmelser svarende til ophavsretslovens § 22, stk. 3 og 4. Bestemmelsen i § 31 skal ses i sammenhæng med forslaget til § 33 om arkivering af radio- og fjernsynsudsendelser. Der henvises herom nærmere til bemærkningerne til § 33.

Bemyndigelsen til efter den gældende bestemmelse at udstede en kgl. anordning om vilkårene mv. for at foretage optagelser er ikke blevet udnyttet. Et flertal i Ophavsretsudvalget har i betænkning nr. 1197/1990 givet udtryk for, at der burde fastsættes sådanne regler bl.a. for at præcisere tidsfristen for opbevaring af optagelserne. Udvalget anfører bl.a., at tilkomsten af nye landsdækkende og lokale radio- og fjernsynsforetagender gør det påkrævet med en klar og utvetydig fastlæggelse af betingelserne for at foretage efemære optagelser, i overensstemmelse med Bernerkonventionens art. 11 bis, stk. 3, 2. pkt. Efter denne bestemmelse skal optagelserne bl.a. være foretaget med foretagendets »egne hjælpemidler og til brug for dets egne udsendelser«. Udvalgsflertallet finder endvidere, at der i sådanne nye administrative forskrifter bør fastsættes rimeligt korte tidsfrister for opbevaring.

Udvalgsflertallets forslag har fået støtte hos NCB, som endvidere har foreslået, at der i selve lovteksten skal fastsættes vilkår for brugen mv. af de efemære optagelser, herunder en tidsbegrænsning for opbevaringen på 30 dage efter at den første udsendelse har fundet sted. Det anføres, at retten til at foretage efemære optagelser udgør en indskrænkning i ophavsmandens eneret til fremstilling af eksemplarer, og at omfanget af denne indskrænkning bør fremgå af klare lovregler. Danmarks Radio og TV 2 har anført, at efemære optagelser under alle omstændigheder bør kunne opbevares, så længe radiofonien har ret til genudsendelse af den pågældende udsendelse, og der i øvrigt er aftalt honoreringsvilkår for genudsendelsen.

Kulturministeriet har overvejet de fremførte synspunkter, som også har været drøftet med de andre nordiske lande.

Under den gældende retstilstand er spørgsmålet om radiofoniernes adgang til at foretage optagelser til udsendelsesbrug i vid udstrækning blevet reguleret ved aftaler med rettighedshaverne. Fx følger det